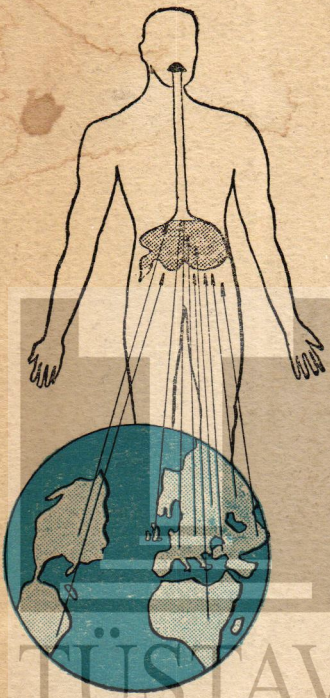
Doç. Dr. Osman N. KOÇTÜRK

TÜSTAV

Beslenme ve yeni sömürgecilik

T. M. G. T. YAYINLARI

Osman N. KOÇTÜRK

Beslenme ve yeni sömürgecilik

TÜSTAV

Mühim olan insanın gerçeğe karşı bir sevgi ve hayranlık duymasıdır. Bu duygunun devamlı olması da ayrı bir önem taşır. Çünkü insanların hataya karşı büyük bir zaafı vardır. Bu hata ve yalan hayranlığı bazen tek insanı değil kitleleri de kaplayabilir. Gazeteler, ansiklopediler, okullar ve Üniversiteler hatayı savunan tarafta yer alıp ağır basabilirler.

GOETHE
1828 de Eckermann'la konuşma

Türkiye Millî Gençlik Teşkilâtı

İSTEME ADRESİ :

Türkiye Millî
Gençlik Teşkilâtı
İstiklâl Cad. 471/2
Tünel — İstanbul
Tel: 44 19 15

TÜSTAV

BAHA MATBAASI

İstanbul 1966

Eski sömürgecilikte toplumları uyutmak ve uyuşturmak için çeşitli araçlar kullanıldığını, bu arada afyon iptilasının bile sömürücüler tarafından hoşgörürlükle karşılandığını biliriz. Çağlar ilerleyip insanlar bu kötü metodlar üzerinde bilinçlendikçe araçlar da değiştirilmiş ve geliştirilmiştir. Yeni emperyalizm artık eski usullerini terk etmiş ve fakat afyona nazaran çok daha etkili ve korkunç araçlarla iş görmeye başlamıştır.

Bilgisiz ve bir araya gelemeyen toplumları sömürerek bu günkü batı medeniyetinin temellerini atanlar, aslında insanın yaradılışında var olan bir içgüdüye uymakta ve bencil davranmaktadırlar. İşin tuhaf olan tarafı onların bunu inkâr edip, silâhla değil ve fakat günlük yiyecekleri ile ölüme mahkûm ettikleri insanlar tarafından bir kurtarıcı ve bir dost olarak alkışlamayı arzu etmeleri ve bu suretle gene bencilliklerinden menşe alan sevilme ve sayılma arzularını da tatminde kararlı görünmeleridir. İnsanın yaradılışında mevcut olan bu davranış çağlar boyunca değişmediğine göre, bundan sonra da değişmeyecek ve güçlü zayıfı; bilinçli, bilgisizi sömürmeye devam edecektir. Bu koşullar altında zayıfın güç kazanması, bilinçsizin bilinçlenmesi, kamu vicdanına olduğu kadar milletlerarası ilişkilere de aykırı düşen sömürgeciliği yenmek için tek çare olabilir.

Biz bu yazımızla afyon, pirinç, ekmek ve şeker üzerinden gelişen yeni bir sömürgecilik metodunu tanıtmaya ve Türkiye'ye güç kazandırmaya çalışacağız.

AFYON'DAN PİRİNÇ'E :

Kalabalık Çin topluluğunu asırlarca afyon iptilâsının uyuşukluğu içinde bulundurarak bir tehlike olmaktan uzak tutan ve çeşitli yollardan sömüren batı topluluğu, Hindistan ve çevresindeki Uzak Doğu'lu kalabalığı bir süre de pirinçle besleyerek sö-

mürmeye devam etmiştir. Normal bir şekilde yaşaması, çoğalması, sağlığını muhafaza ederek çalışıp üretilmesi ve millî kaynaklarına sahip olabilmek için lüzumlu entellektüel gücü kazanabilmesi için hem tahıl ve hem de et, süt, yumurta ve balık gibi hayvansal protein kaynakları ile dengeli bir şekilde beslenme durumunda olan insan, etten kesilip sadece tahılla beslenmeye mecbur ve mahkûm edilecek olursa uyuşmakta, genel sağlık bozukluğu için sosyal meseleler çoğalmakta ve insanlar kendi dertlerine düşmektedirler. Doğumlar ile ölümlerin çoğalması bu ülkelerin insanlarını hastahane kapıları ile cenaze merasimlerinde önemli bir zaman harcamaya mecbur ederken, üretim gücünün düşük oluşu başkalarına muhtaç hale getirir. Tahılla beslenmenin ortaya çıkardığı sağlık aksamaları ile entellektüel güç düşüklüğü ise yabancıların kaynaklarını sömürmek için uyguladıkları bilinçli operasyonları toplum olarak anlayıp ona karşı direnmelerine engel olur.

Nutrition (besin) biliminin sözde insanın mutluluğunu artırmak için ortaya koyduğu bulgulardan geri kalmış toplumları sömürmek ve kendi mutluluklarını arttırırken mutsuz insanları daha mutsuz bir ortama iteklemek için de faydalanmayı makul ve meşru gören Anglosaksonlar Hindistan'ı uzun yıllar afyon yerine pirinçle uyutmuşlar ve bunda başarıya ulaşmışlardır. Hayvansal protein yetersizliğinden milyonlarca insanın öldüğü Hindistan'da insanlar kaldırımlarda açlıktan ölürken sığırlar mukaddes hayvanlar olarak dolaşır ve insanlardan daha mutlu bir hayat sürerler. Aydın bir Hintli bile süt verdiği için anasına benzettiği sığırın eti yenmesi caiz olmayan mukaddes bir yaratık olduğuna inandırılmış ve İngilizler bu inancın yayılıp yerleşmesi için büyük gayretler sarfetmişlerdir. Hindistan'da bir mezhep haline getirilen «Vejeteryen» ilk insancıl duygularla hayvanın eti için öldürülmesini yasaklamakta ve et yemeyi reddetmektedir. Fakat bu inanç beslenmek için sadece pirinç ile yetinmeye mecbur olanları sinsi sinsi ölümün ve hayat boyunca devam eden bir uyuşukluğun kucağına atarak, insana hiç yakışmayan bir

aptallık ortamına iteklemektedir. Hindistan'da vejeteryenliği ve sığır eti yemenin günah olacağını yayan İngilizlerin kendi yurtlarındaki davranışlarını tetkik ederseniz bunların sabah kahvaltılarında bile domuz sucuğu, tütsülenmiş balık, süt ve yumurta kullandıklarını her münasebetle et yediklerini görürsünüz. Çünkü İngiliz bilginleri yaptıkları araştırmalar ve ortaya koydukları bulgular ile etle beslenenin güçlü, zeki hastalıklara direnci yüksek ve uzun ömürlü kişiler olarak gelişeceklerini, pirinç, buğday ve buğday ekmeği ile beslenenlerin ise bunun tam aksine güçsüz, uyuşuk, hastalıklara müsait, kısa ömürlü, yurt ve dünya işleri ile ilişkileri zayıf ve dünyada bulamadıkları mutluluğu mistik bir anlayış ile ahrette aramaya yönelmiş insancıklar olacağını öğrenmiş bulunmaktadırlar. Bu gerçek bilinince İngilizleri et ve süt ile beslemek, sömürülen Hintliye de bol bol pirinç yedirmek, 40 milyon insanın silah bile kullanmadan 400 milyon insanı sömürmesi ve Hindistan'ın bir sömürge haline getirilmesi için kâfi gelmiştir. (1)

PİRİNÇ'TEN EKMEĞE :

Bugün bir Hintli ortalama olarak günde 480 gram pirinç tüketmekte ve bu miktar bir insanın bir günde tükettiği besin maddelerinin %85 ini teşkil etmektedir.

Büyük milletlerin en güç koşullar içinde bile karınları aç olmasına rağmen yetiştirdiği ünlü liderler bizim Atatürk'ümüz gibi, Hindistan'ın Nehru'su batının zaafını tanıyıp onları karşılıklı çıkarları üzerinden çatıştırarak dize getirdikten sonra uyanan Türkiye ve uyanan Hindistan ile geri kalmış Afrika ülkelerinde pirinç aldatmacası anlaşılmaya başlamış bulunuyor. Hint aydınlarının ortaya koyduğu gerçekler ile gerçeğe karşı hayranlığı olan batılı ilim adamlarının beyanları artık afyonla pirincin ayni maksatla kullanılan araçlar olabileceğini Dünyaya tanıtmışlardır. İşte

---

(1) Koçtürk, Osman N., Türkiyenin ve Dünyanın Beslenme ile İlgili Meseleleri, İstanbul 1964.

bu noktada batılı sömürgeciler yeni ve pirince nazaran daha mütekâmil ve pirinçle değil de ekmekle beslenen ülkelerde uygulayabilecekleri yeni bir silah keşfettiler. Artık ekmek batılının elinde bir ateşli silah gibi kullanılmakta, sömürdüğü ülkenin insanını silahla öldürmenin mahzurlarını bilen medeni Amerikalı ekmeği daha korkunç bir araç olarak kullanmaktadır. Tıpkı pirinç gibi proteinden fakir ve bir boş kalori kaynağı olarak nişastadan zengin olan ekmek, toplumları tüm olarak göçertmek, entellektüel gücü tahrip, sosyal bünyeyi sarsma, hastalıkları çoğaltarak kalabalık ülkeleri ilaç endüstrisi için bir pazar haline getirme, çocuk ölümlerini yüksek tutarak genç kuşakları tahrip, insan gücünü sınırlayarak üretimi düşük seviyede tutmak için bir vasıta olarak kullanılmaktadır. Dikkat edilecek olursa yeni sömürgecilerin sömürmekte oldukları toplumlarda pirinç, tahıl ve şeker gibi boş kalori kaynaklarının üretiminin arttırılması için bütün gayretlerini seferber ettikleri ve gerekirse bunlara ucuz ve hatta parasız olarak yağ, tahıl ve şeker verdikleri görülecektir. Buna karşılık sömürgeciler geri kalmış ülkelerde soya fasulyesi tarımının ve hayvancılığın geliştirilmesine, bu insanların da kendi insanları gibi bol et, bol balık ve sütle yumurta tüketmelerine razı olmazlar ve bu kabil çalışmaları baltalamak için ellerinden gelen herşeyi yaparlar.

Çünkü sömürge insanının uyuşukluğunun devamı, gerçekleri görememesi ve kendisini her an sömürgeciye muhtaç hisset - mesi için bu davranış lüzumludur. Ekmekle yönetilen sömürgecilik bu gün Türkiye'miz üzerinde de uygulanmaktadır. İşi ekmek üzerinden değil de tahıl üzerinden etüd etmek bize daha gerçek bir fikir vereceği için Türkiye de dahil bazı sömürgeci ve sömürülen toplumlarda tüketilen ekmek ve et miktarları üzerinde rakamları dile getirerek durmaya çalışalım.

Birinci beş yıllık kalkınma plânımızda açıklandığına göre Türkiyede bir insan bir yılda 268 kilo kadar tahıl tüketmekte ve bu miktarın daha da artırılması plânla öngörülmüş bulunmaktadır. Plânı hazırlayan-

ların bilgisizliğine merbut olan bu gelişmenin Türkiye'yi sömürenlerin ve sömürmeye devam etme arzusunda olanların çok hoşuna gittiğine muhakkak nazarı ile bakıyoruz. Çünkü bu miktarı daha da artırmak için Amerika Birleşik Devletleri hükümetlerimize yardımcı olmuş, son on yıl içinde soya yağı, pamuk yağı, buğday, pirinç, mısır gibi boş kalori kaynakları yurdumuza paralı, parasız, Türk lirası ve Dolar karşılığı olmak üzere su gibi akmıştır. Buna karşılık hayvancılığımızın geri durumunu muhafaza ettiğini, insan başına düşen et miktarının her yıl biraz daha azaldığını, üç tarafı denizlerle çevrilmiş bir ülke olan Türkiye'de bir insana bir yılda ortalama olarak 2,5 kilo balık, 2,5 kilo yumurta, 103 kilo süt, 15 kilo kadar et düştüğünü görüyoruz (2).

Halk köylerde sadece tahılla beslenmekte ve bazıları bunu bulamadıkları için ilâçlı tohumluk buğday veya insanı ölüme sürükleyen veya sakat bırakan fink ile beslenmektedir. Türkiyemizde bir insan bir yılda 268 kilo tahıl tüketirken, bize tahıl ihraç eden ve gerekirse bunu parasız vermeye de (insancıl dostluk duyguları) razı olan Birleşik Amerika'da bu miktarın 66 kilodan ibaret oluşu şaşırtıcıdır. Üretim üzerinden hesaplandığı zaman bir insana bir yılda 640 kilo kadar tahıl isabet eden bu ülkede insanlar paylarına düşen tahılın yalnız 66 kilosunu yer ve geri kalanı da ya hayvan yemi veya sömürdükleri geri kalmış toplumların uykularının ve uyuşukluklarının derinleştirilmesi için afyon gibi kullanırlar. Buna karşılık insan başına düşen yıllık et tüketimi 80-90 kilo civarındadır. Her Amerikalı her gün bir kilo süt ile bir yumurta tüketebilir.

Amerikadaki bir tarım işçisinin kendinden başka 25-30 kişiyi doyuracak kadar besin maddesi üretme olanağına kavuşmuş ve bizim insanlarımızın üçü bir arada çalıştığı zaman bile bir dördüncüyü doyuramaz durumda oluşlarının nedenini teknik gelişme yanında, beslenme kalıplarımızın ayrı oluşunda aramalıyız.

---

(2) Koçtürk, Osman N., İşçinin Beslenmesi ve Millî Prodüktivite, Ankara 1966.

Türkiye'de doğan çocukların 12 yaşına gelinceye kadar yarı yarıya ölmeleri, kızamık hastalığının yurdun bir ucundan girip öteki ucundan binlerce ölü ile çıkması, insanların, mutsuz, işsiz, güçsüz ve bilinçsiz oluşları afyonun kanunla yasaklandığı ülkemizde afyon gibi kullanılan bir besin maddesinin başı boş tüketilmesine ve dostlarımızın bu yeni vasıtayı gayet bilinçli bir şekilde kullanmalarına bağlı bulunuyor. Bu yazının kaleme alındığı tarihte bile Amerika ile imzalanan 300.000 tonluk bir tahıl ithal anlaşması gereğince Türkiye'ye parti parti tahıl ithal edilmekte ve olay mutlu bir olay olarak radyolarda ilân edilmekteydi.

Oysa ki Türkiyenin kurtuluşu tahılı azaltıp, et, süt, yumurta ve balık tüketimini arttırmaktadır. Bu yola gidilirse hastalıklar azalacağı için ilâç ithali düşecek, entellektüel güç yükseleceği için dönen dolaplar anlaşılacak, fizik güç üretimi etkileyeceğinden ithalat düşecek, Türkiye kısacası bağımsız ve kimseye mihneti olmayan bir toplum haline gelecektir. Bu ise iç ve dış sömürücülerin işine gelmemekte, ekmek tüketimi hızla ve plânla artarken, et, süt, yumurta ve balık tüketimi azalmaktadır.

EKMEK'TEN ŞEKER'E :

Geri kalmış toplumların tatlı yiyip tatlı konuşmaya pek meraklı olduklarını bilen ileri toplumlar, çocukların şekerle kandırıldığı gibi, kaynaklarını sömürdükleri ülkelerin insanını da şekerle kandırabileceklerini bilmektedirler. Şeker, ekmek ve pirince nazaran besleyici değeri daha düşük ve onlar kadar da protein ihtiva etmiyen bomboş bir kalori kaynağıdır. 100 gr. buğday 12.2 gr. düşük kaliteli protein ihtiva eder ve insana 334 kalorilik bir enerji verir. Halbuki 100 gram şekerden sadece 287 kalori alabilir, protein, vitamin ve mineral madde olarak hemen hiç faydalanamayız. Bu bakımdan bir sömürme aracı olarak değerlendirildiği takdirde buğday ile şeker arasında zehirli gaz ile atom bombası gibi bir tahrip farkı vardır. Şekerin lezzetli ve tatlı oluşu insanları ve bilhassa iyi bilinçlenmemiş

toplumları kandırmak için daha etkili bir silah olarak kullanılmasına sebep olmuş bulunuyor. Bundan dolayı sömürgeci ülkeler, sömürdükleri ülkelerde şeker tüketiminin artması ve tarıma tahsis edilecek toprakların şeker pancarı ekimine tahsisi için yabancı uzmanlarını seferber eder ve o ülkenin tarım politikasına yön verenleri çok çeşitli usullerle kandırmaya çalışırlar.

Kendi evlatlarına inanmayıp, yabancıların her söylediklerini keramet sayma eyiliminde olan ve bazen de buna mecbur edilen geri kalmış ülke yöneticisi ekseriya bu telkinlere uymakta ve yurdunu bir şeker cenneti haline getirmektedir.

Bol şeker sloganı ile insanları kandırıp oy toplamak demokratik düzenle yönetilen ülkenin politikacısının Dünya anlayışına da uygun düştüğünden politikacı pancarı gerekirse primlerle korur ve şekeri zararına ihraç eder.

Bol tahıl, ithal malı yağ ve bol şekerle beslenen insanlar da protein yetersizliğinden teker teker ölürler, ortalama ömür bundan düşer. Bütün bu anlattıklarımız Türkiye'de oynanmış oyunlar olup, bu oyunun üçüncü perdesi bugün de oynanmaktadır. Türkiyemizde tahıl, yağ ve şeker birlikte kullanılarak, sömürme operasyonları daha güçlü ve tahribat daha derin ve etkili bir hale getirilmeye çalışılıyor.

10 Temmuz 1966 günlü Milliyet gazetesinde intişar eden bir haber yöneticilerimizin modern ekonomik savaşın korkunç araçlardan haberdar olmadıklarını, bilerek veya bilmeyerek sağlığımız üzerine vaki tahrip edici dış etkilerin onların davranışları ile güç kazandığını göstermektedir. Şeker Şirketi Genel Müdürü ekmeklere şeker katılmasını teklif etmiş ve bu teklifin uygulanması için hazırlıklara da başlanılmıştır. Zehirli gazdan kurtarılmak istenen bir toplumun atom bombası menzili içine iteklenmesine benzettiğimiz bu bilinçsiz davranışı ta başından alarak ayrıntıları ile incelemeye çalışalım.

BİRİNCİ PERDE :

Birinci perde büyük Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı sonrası Türkiyesinde şöylece cereyan eder. Bu sahnenin cereyan tarzını, aldığımız kaynağa sadık kalarak aynen yansıtıyoruz :

> **— Filhakika Atatürk, bir yurt gezisi sırasında kendisini karşılamaya çıkarılan ilkokul öğrencilerini çok zayıf görmüş, maiyetinde bulunan doktorlara bunun sebebini sormuştu. Çocukların zayıflığının kâfi şekerle beslenmemekten mütevellit (raşitizm) hastalığı olduğunu öğrenince şu direktifi vermişti:**
>
> **Şeker fabrikalarının sayısını yirmiye çıkaramaz ve şekeri ekmek kadar kolay alınır hale getiremezsek gürbüz çocuklara hasret kalırız. Bu işleri ihmal etmeyelim.**
>
> **Millî sağlık dâvamızı temelinden kavrayan bu emrin ileriki yıllarda icapları yerine getirilirken, ilerici ve Atatürkçü geçinen bazılarının nasıl şeker fabrikalarının kurulmasını lüzumsuz gördüklerini ve gösterdiklerini ibretle hatırlamamak mümkün mü?**

Bu ibret verici sahne M. Zeki Sofuoğlu isimli bir yazar tarafından «Türk Yurdu» dergisinin 320 nci sayısında ve şubat 1966 tarihinde açıklanmıştır (3). Görüldüğü gibi yazar şeker fabrikalarının kurulmasına karşı olanlara inceden inceye birşeyler söylemek istemekte ve şeker fabrikalarının çoğaltılması emri ilk olarak büyük Atatürk tarafından verildiği için bu insanları çok basit görüşler içinde ona karşı gelmekle suçlamak eğilimi göstermektedir. Atatürk işin başlangıç noktasında nasılsa yanına sokulan sözüm ona bilim adamı ve hekim sıfatı iktisap etmiş bilinçsiz, maksatlı veya cahil kişiler tarafından yanıltılmıştır. Çünkü raşitizm hastalığının yenen şekerle ilişkili olmadığı, Vitamin D

---

(3) Sofuoğlu, M. Zeki, Atatürk'e göre İktisat ve İktisadi Kalkınma, Türk Yurdu Dergisi, Sayı: 320, Şubat 1966.

veya kalsiyum yetersizliğinden menşe alan bir kemik hastalığı olduğu bugün olduğu gibi o tarihte de biliniyordu (4).

Fazla şeker bu hastalığı kamçılayabilir ama iyileştirmez. Çocuklarımız ogün olduğu gibi bugün de yeteri kadar et, süt, yumurta ve balık yiyemedikleri için zayıftırlar ve hatta ölmektedirler. O tarihte Atatürk'ün yanına sokulabilmiş ve hekim sıfatı taşımaya layık görülmüş kişiler bilimsel bulgular kadar yurt gerçeklerinin de cahili oldukları için ona yanlış bilgiler vermişler ve bu yanlış bilgiye dayanılarak verilen emir de yanlış olmuştur. Gerçek ifade edilmiş olsa idi Atatürk «Hayvancılığımızın geliştirilmesi» emrini verecek ve bugün pancar tarlası haline getirilmiş olan Türkiyede meralar tahrip edilmeyecek ve yem tarımı geliştirilerek hayvancılık kalkınacaktı. Ölümle pençeleşen milyonlarca çocuğumuzun ayakta durmasını sağlamak için CARE teşkilâtının yolladığı yavan süttozuna da muhtaç olmayacaktık. Ülkenin bütün meselelerini tek başına çözümleme durumunda kalmış bir lider, o devrede yanıltılmış ve fakat etkili işaretleri ile yetiştirdiği genç kuşaklar yanıltılamayacak kadar bilinçlenmiş olduğu için bugün üçüncü perdeyi oynarken de Atatürk'ün o tarihteki sözlerini siper edip gerçekten Atatürkçü olanların şeker fabrikalarının dengesiz kalıplara göre gelişmelerini tenkit etmemeleri için bir araç gibi kullanmak mümkün olamayacaktır. Bilmedikleri konularda başı boş söz edenler ilmin gerçeklerine çarpıp mahcup olmaya mahkûmdurlar. İşte oyunun birinci perdesi böylece bitmektedir.

İKİNCİ PERDE :

İkinci perdeyi oynayan aktörler başarılı olmuşlar ve Türkiyemizde şeker fabrikaları yerden bitercesine çoğalırken meralar sürülmüş, memleket bir pancar tarlası haline getirilmiştir. Şeker tüketiminin ve halkın yediği baklava ve pasta miktarının artmış olmasının yurt sağlığını müsbet

---

(4) **Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ankara 1962.**

yönde etkilemediğini geçen süre içinde birlikte müşahede etmiş bulunuyoruz. Büyük şehirlerde göbekli vatandaş sayısı ile kalb ve damar hastalıklarından ölenler artarken, İşçi Sigortaları Kurumu hastahanelerinde ayakta ve yatakta tedavi edilen işçi sayısı son beş yılda iki misli artmış, vatandaşların %2.5 kadarının veremli olduğu ve doğan 1000 çocuktan 165 inin daha ilk yaşta öldüğü Devlet Plânlama Dairesince ilân edilmiştir (5).

İlkokul çağındaki 2 milyon çocuk CARE in verdiği ve verdikten sonra da lüzumundan fazla sözünü ettiği süttozu, margarin ve unla beslenmektedir. Ortalama ömür kısa, ilâç ithalâtı yüksek ve insanlar güçsüzdürler. Şekerin bol olarak üretilmesi ve tüketilmesinden yalnız şeker şirketinin yüksek maaşlı memurları faydalanmış ve vatandaşın boş kalori kaynaklarından ibaret günlük diyetine bir yenisi eklenmiştir. O kadar. Bu arada milyonlarca liranın tesislerin satın alınması için dış ülkelere aktığını da ifade etmeliyiz.

ÜÇÜNCÜ PERDE :

Bugün bu korkunç oyunun üçüncü perdesini seyrediyoruz. Şeker Şirketi Genel Müdürünün ekmeklere şeker katma teklifi radyo ve gazetelerle kamu oyuna yansıtılmıştır. Bu gülünç teklif ister istemez insanın aklına Mari Antuvanet'e «halk aç ekmek yok,» denilince «Pasta yesinler» deyişini getiriyor. Vatandaş ekmek bulamadığı için ilâçlı tohumluk buğday veya fink yiyip ölürken onlara şekerli ekmek tavsiye etmek ayni yörüngeye düşmek demektir.

Fazla olarak esasen boş bir kalori kaynağı olan ekmeği bir de şekerle takviye etmek aslında boş olan bu kalori kaynağını bomboş bir yiyecek haline getirecek ve sömürgecilerin ekmeğine yağ sürülmüş olacaktır. Bu suretle hazırlanan ekmeğin daha

---

(5) Koçtürk, Osman N., Türk Halkının Beslenmesinde Ekmeğin Yeri, Türkiye Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Ekmekçilik Seminerine sunulmuş rapor, Ankara 1966.

beyaz ve daha yumuşak olacağını iddia ederken Şeker Şirketi Genel Müdürü kendi değer ölçülerine göre konuşuyor. Halk beyaz ve yumuşak ekmeği değil, ekmek istemekte ve idarecilere de kabilse ekmeğin besleyici bir nitelik kazanmasını sağlamak düşmektedir. Anayasamızın (52) nci maddesi bunu emreder.

Yumuşak ve beyaz ekmek şehirde yaşayan yumuşak kadınlarla mutlu insanların sofralarında süs olur amma vatandaş çoğunluğu ayakta durmak için beslenme kavgası içindedir. Bundan dolayı biz bu teklifi Anayasanın âmir hükmüne yatkın bulmuyoruz. Zamanla silahlı çatışma metodları gibi ekonomik savaşın da tabye ve araçları hakkında bilinçlenmeye başlamış olan Türkiye'de üçüncü perdenin sömürgecilerin maksatlarına uygun bir şekilde kapatılmasına kamu oyu müsaade etmeyecek ve idareciler bilgisizliklerinden menşe alan bu tekliflerini geri almaya mecbur olacaklardır. Bundan dolayı bütün oyunların üçüncü perdesi gibi bu perdenin de bir sürpriz ile kapanacağını tahmin ediyoruz.

Türkiye'de ekmeklere birşeyler katılması ve bu suretle yurdumuzda yetişen bu katkı maddesinin değerlendirilmesi sonu Amerikadan yapılan ithallere son verilmesi gerektiği hakkında herkes müttefiktir (6). Ancak bu maddenin ne olması gerektiği hakkında bilhassa Şeker Şirketi Genel Müdürünün de dahil olduğu bir yönetici grubunun bilinçli kararlar alması gerekiyor.

Ankarada Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği tarafından 1966 yılı Mayıs ayı sonunda düzenlenen «Ekmekçilik semineri» ne sunduğumuz bir raporda detaylı olarak açıkladığımız esaslar dahilinde protein sıkıntısı çeken ve halkın ihtiyacını karşılıyacak seviyede et, balık, süt ve yumurta üretemeyen Türkiye'de ekmeğe katılacak en mükemmel madde soya unu olabilir. Fakat bu teklif ortaya atılır atılmaz karşımıza tekrar Amerika

---

(6) Bütün klasik beslenme kitapları ve Koçtürk, Osman N., Beslenme Birliği, Ankara, 1957.

çıkmakta ve bize buğday, mısır, soya yağı satmakta olanlar bu defa da üretim artığı soya unu satmak istemektedirler. Oysaki çok ekmek tüketen Türkiye'de ekmeklere katılacak maddenin Amerikadan ithali bizi ödememiz mümkün olmayan maddi manevi yüklerin altına sokabilir. Soya fasulyesinin Türkiyede üretilmesi ve Türkiyede üretilen soyanın proteinden zengin un kısmının ekmeklere katılması, yağının da mahallî ihtiyaç için değerlendirilerek veya dış ülkelere satılarak kullanılması kabildir.

Asrın harika bitkisi olarak isimlendirilmiş ve böyle olduğu için de Amerikada her yıl 18 milyon ton üretilmekte olan soya fasulyesi güçlü Amerikanın güç kaynaklarından biridir. Çünkü soya et proteinine yakın ve yüksek miktarda protein ihtiva etmekle kalmamakta ayni zamanda ekildiği toprağı havanın azotu ile gübreleyerek zenginleştirmektedir. Mükemmel bir münavebe bitkisi olduğu için pancar tarımı yapılan bölgelerde plânlı bir şekilde soya ekilmesi, pancar rekoltesini düşürmeden bir de soya üretilmesini mümkün bir hale getirecektir.

Esasen Turhal şeker fabrikası kurulurken tahminen 1935 yıllarında ilk olarak Çorum mıntıkasında ve bu fabrikaya pancar yetiştirecek bölgede soya tarımına başlandığını görüyoruz. Bundan dolayı bugün Karadeniz'in soya yetiştiren bölgelerinde soya fasulyesine «Çorum Fasulyesi» denmektedir.

Almanlar bize faydalı bir tavsiyede bulunmuş ve pancar tarımının yapılışında doğru yolu gösterirlerken Türkiyenin karbonhidrat kaynakları ile protein kaynaklarını dengeye getirecek bir yol göstermişlerdi. Fakat ilk zamanlar Almanyaya ihraç edilen soyanın İkinci Dünya Savaşının yolları kapamış olması dolayısiyle ihracının mümkün olmayışı ve endüstrisinin Türkiyede geçen yıla kadar kurulamamış bulunması tarımının gelişmesini engellemiş ve Türkiye son on yıl içinde Birleşik Amerikanın soya yağı pazarı haline getirilmiştir.

Amerikalılar bir boş kalori kaynağı olduğunu iyi bildikleri soya yağını ihraç etmekte ve proteinden zengin olan aksamını

ise Amerikada değerlendirmektedirler. Halbuki biz de soya yetiştirebilir ve İsrail, Batı Almanya ve Birleşik Amerika'da yapıldığı gibi ekmeklerimizi soya ile zenginleştirebiliriz. Bu davranış bizi hem protein yetersizliğinden bir nisbet dahilinde kurtaracak ve hem de boş kalori kaynakları ile beslenme alışkanlığına son verecektir.

Ekmeğe şeker katmakla hiç birşey kazanacağımızı tahmin etmiyoruz. Çocuklarımızın daha çok şeker tüketmeleri onların sağlığına hiç bir şey katmayacak ve Atatürk'ün bundan 40 yıl önceki arzu ve isteği de yerine gelmiş olmayacaktır. Çok ekmek tükettiğimiz için ve ekmekte bulunan nişasta sindirim kanalında parçalanarak şekerlere dönüştüğünden bizim şekere değil ve fakat yerinin başka besinler tarafından doldurulması mümkün olmayan protein kaynaklarına ihtiyacımız var. En kolay üretebileceğimiz üstün değerli protein kaynağı soya ve bu konu ile ilgilenmesi gereken kuruluş ise gene Şeker Şirketidir. Amma Şeker Şirketi Genel Müdürü geniş imkânlarını kullanıp soya tarımını geliştirecek yerde daha Turhal fabrikasının kuruluşu tarihinde bile bize verilmiş bir örnek ve tavsiyeyi unutup ekmeğe şeker katmak gibi yurt gerçeklerine ve ihtiyaçlarına uymayan bir teklif ile ortaya çıkarsa çok anlamsız bir ortama düşmüş demektir.

Türkiye Dünya ortalamasının altında bir miktara göre şeker tüketmekte olmasına rağmen bol miktarda ekmek ve yağ ile boş kalori ihtiyacını dengesiz denilebilecek ölçülere göre zaten karşılıyor. Ülkemizde bir insana ortalama olarak bir günde 2860 kalori düşmekte ve bunun hemen de 2600 kalorilik miktarı ekmek, nişasta, şeker ve yağ gibi boş kalori kaynaklarından karşılanmaktadır. Oysaki ileri ülkelerde hayvansal protein kaynaklarından sağlanan kalorinin yarısı kadarının et, süt, yumurta ve protein gibi üstün protein kaynaklarından sağlandığını görüyoruz. Türkiyenin güçsüz insanlarının sağlıksız ve yiyecek maddeleri bakımından bile başkalarının yardımına muhtaç durumda bulunuşunun asıl sebebi işte budur.

Artık millî tarım politikamıza yön vermeli ve Atatürk'ten bu tarafa devam eden

yanlış bilgi verme oyunu son bulmalıdır. Türkiyedeki çocuklar şekere değil ete muhtaçtırlar. Biz bu ihtiyacı karşılamayı esas hedef edinmeli ve bunu daha bir süre yapamayacaksak ekmeğe şeker değil soya proteini katabilmek için kendi imkânlarımızı seferber etmeliyiz. «Elden gelen öğün olmaz olsa da vaktinde bulunmaz» deyimi gereğince de hareket ederek kendi yağımızla kavrulmalı ve bilimsel gerçeklere sadık kalmalıyız. Bu yapılmayacak olursa oyunun üçüncü perdesi de toplum zararına gelişmelerle ve olumsuz oyunlarla dolup taşacak ve perde çıkarlarımıza uygun olmayan koşullar altında kapatılacaktır. Karbonhidratlardan zengin yiyecekler, pirinç, buğday ve şeker yeni emperyalizmin afyon yerine kullandığı, çökertme besinleri; et, balık, yumurta ve süt bu toplumları güç şartlardan kurtaracak güç ve hayatiyet kaynaklarıdır. Olay böylece bilinmelidir.

SONUÇ :

Türk halkının çok tahıl ve az et, süt, yumurta ve balıkla beslenmekte olduğu artık iyi bilinen bir keyfiyettir. Bu durumun en kısa süre içinde tashihi ve ileri ülkelerde uygulanan beslenme kalıplarına benzer bir beslenme şeklinin millî politika haline getirilmesi iktiza ederken, tahıl tüketimini ve dolayısıyla boş kalori harcamasını artırıcı mahiyette yağ, tahıl ithalatı yapılmakta, bir taraftan da ekmeğe şeker katılması gibi olumsuz ve bilimsel gerçeklere uymayan teklifler ortaya atılmaktadır. Memleketimizi ve halkımızı bu güç şartlar altından kurtarmak ve tarım politikamıza olumlu bir yön vermiş olmak için öncelikle ihtiyaçlarımızı tanımak durumunda bulunuyoruz. Bu ihtiyaçlar tanınınca bizim şekere, tahıla, yağa değil, ete muhtaç olduğumuz görülecek ve Atatürk'ten bu tarafa devam eden aldatmaca son bulacaktır. Atatürk'e «çocuklar şeker yemedikleri için raşitizm'e tutuluyorlar. Bundan dolayı zayıf, bundan dolayı çelimsizdir» diyenler affı güç bir hata işlemişler ve büyük yöneticiyi yanıltmışlardır. Bugün de ayni yanıltıcı beyan ve tekliflerin devam ettiğini görerek bu yazıyı kaleme almış ve çıkar yolu göstermiş bulunuyoruz. Bundan sonrası sorumlu kişilerin ve yöneticilerin bilecekleri ve yapacakları iştir. Bizden söylemesi.

TÜSTAV

Fiatı: 150 Krş.